

Sygn. akt: III U 1001/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 02 kwietnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 02 kwietnia 2014r. w O.

sprawy z odwołania A. A. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania A. A. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 06.06.2013r. **znak** (...)

orzeka:

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

A. A. (1) wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 06.06.2013r. znak (...), odmawiającej jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Zaskarżonej decyzji zarzuciła ZUS błędne ustalenie stanu faktycznego sprawy, mające istotny wpływ na zaskarżone rozstrzygnięcie poprzez przyjęcie, że stopień naruszeń sprawności jej organizmu nie implikuje orzeczenia całkowitej bądź częściowej niezdolności do pracy. Ubezpieczona wnosila o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie jej prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy wskazując, że cierpi na padaczkę i depresję.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że zarówno Lekarz Orzecznik ZUS jak i Komisja Lekarska ZUS nie uznali odwołującej za niezdolną do pracy, a tym samym nie spełnia ona przesłanek do przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

W dniu 6.03.2013r. A. A. (1) złożyła w Inspektoracie ZUS w W. wniosek o ustalenie uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W celu ustalenia stopnia niezdolności do pracy ZUS skierował ubezpieczoną na badanie przez Lekarza Orzecznika ZUS. Po przebadaniu A. A. (1) Lekarz Orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 11.04.2013r. uznał, że nie jest ona niezdolna do pracy.

Odwołująca wniosła sprzeciw od powyższego orzeczenia do Komisji Lekarskiej ZUS, która w orzeczeniu z dnia 17.05.2013r. uznała, że A. A. (1) nie jest niezdolna do pracy.

W oparciu o powyższe ustalenia ZUS wydał zaskarżoną decyzję z dnia 06.06.2013r., w której odmówił odwołującej prawa do renty.

W ocenie Sądu odwołanie nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące przesłanki: jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, a jego niezdolność do pracy powstała w okresach przewidzianych w ustawie albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ich ustania.

Definicja osoby niezdolnej do pracy zawarta art. 12 ust. 1-3 w/w ustawy, który stwierdza, że jest nią osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

W świetle cytowanych wyżej przepisów należy uznać, że skuteczność odwołania A. A. (1) zależała od ustalenia, czy jest on osobą częściową niezdolną do pracy zarobkowej oraz czy niezdolność ta ma charakter okresowy lub trwały.

W celu ustalenia tych okoliczności Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy z zakresu ortopedii, neurologii, psychologii i psychiatrii.

Biegli lekarze z zakresu ortopedii J. S., neurologii M. B., psychiatrii M. F. oraz psychologii H. P., po przeprowadzeniu w dniu 10.08.2013r. badania odwołującej oraz zapoznaniu się z dokumentacją medyczną rozpoznali u niej padaczkę oraz organiczne zaburzenia osobowości i zachowania.

Zdaniem biegłych stopień zawiązania schorzeń nie czyni odwołującej niezdolną do pracy zarobkowej zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami, nie może ona jedynie pracować w godzinach nocnych, prowadzić maszyn w ruchu, aut, wykonywać pracy na wysokości oraz przy zbiornikach wodnych.

Biegli wskazali, że odwołująca cierpi na padaczkę, rozpoznaną przed kilku laty. W okresie od 2008r. do listopada 2012r. funkcjonowała bez leków przeciwpadaczkowych, po czym wystąpił jeden udokumentowany obiektywnie napad drgawek. Obecnie ubezpieczona jest w trakcie ustalania dawki terapeutycznej leku przeciwpadaczkowego. W związku z powyższym jako osoba z rozpoznaną przed laty padaczką, po jednorazowym incydencie napadowym, odwołująca jest zdolna do pracy zarobkowej zgodnie z kwalifikacjami oraz uwzględnieniem wskazanych przeciwwskazań.

Do powyższej opinii zastrzeżeń nie wnosił organ rentowy. Odwołująca wniosła zaś zastrzeżenia, zawarte w piśmie z dnia 1.10.2013r. Wskazała, że biegli lekarze nie zapoznali się z jej dokumentacją leczenia szpitalnego, a oparli się jedynie na karcie leczenia neurologicznego. Odwołująca nie zgadzała się także ze stwierdzeniem biegłych, że występowały okresy bez napadów i wywodziła, że napady padaczkowe występują u niej od 2006r. i cały czas leczy się w poradni neurologicznej. Wskazała także, iż cierpi na depresję a biegli bezpodstawnie przyjęli, iż symuluje ona tę chorobę, a błędnie rozpoznali organiczne zaburzenia osobowości i zachowania.

Na rozprawie w dniu 17. 12.2013r. A. A. (2) wyjaśniła, iż ukończyła studia wyższe o kierunku pedagogika wczesnoszkolna, nie pracowała jednak w tym zawodzie, pracowała natomiast jako sprzedawca w sklepie, gdzie obsługiwała klientów i zawiązała towar, wykladała towar na półki, nie obsługiwała natomiast kasy fiskalnej.

Mając na uwadze powyższe zastrzeżenia i wyjaśnienia Sąd dopuścił dowód z kolejnej opinii biegłych sądowych z zakresu neurologii, psychiatrii i psychologii celem ustalenia, czy odwołująca w okresie od marca 2013r. była co najmniej częściowo niezdolna do pracy oraz czy jest zdolna do pracy w charakterze nauczyciela i sprzedawcy.

Biegli z zakresu neurologii W. T., psychiatrii A. K. oraz psychologii L. K., po przebadaniu odwołującej oraz zapoznaniu się z jej dokumentacją medyczną, w opinii sporządzonej po zbadaniu A. A. (1) w dniu 21.12.2013r. rozpoznali u niej padaczkę oraz reakcję dezadaptacyjną - relatywne zaburzenia emocjonalne.

Biegli wskazali, że odwołująca w okresie od marca 2013r. nie była chociażby częściowo niezdolna do pracy.

W uzasadnieniu swego stanowiska biegli wskazali, że odwołująca już od 2006r. ma rozpoznaną padaczkę. Leczenie odbywało się w poradni neurologicznej i było niesystematyczne, o czym świadczą liczne wpisy z poradni, zaświadczenia czy karty informacyjne z pobytów w szpitalu. Występujące u odwołującej napady padaczkowe są rzadkie, udokumentowane co najwyżej kilka razy w roku, a odwołująca deklarowała, że w ostatnim czasie występują raz w miesiącu.

Odnosnie stanu psychicznego ubezpieczonej biegli wskazali, że w obrazie klinicznym nie zaobserwowano psychopatologii mogącej sugerować poważną patologię organiczną. A. A. (1) nie była psychiatrycznie leczona, dawki leków przeciwdepresyjnych przepisywanych przez neurologa są niskie, psychopatologia jest bez znaczenia klinicznego ani orzeczniczego - brak podstaw do rozpoznania epizodu depresyjnego. Prezentowane objawy zdaniem biegłych wynikają z bardziej trwałych i stałych dezadaptacyjnych cech osobowości oraz nakładającej się na to co najwyżej reakcji adaptacyjnych (zaburzeń emocjonalnych o reaktywnym podłożu) a nie poważnej patologii organicznej. Biegli wskazali, że mimo zgłaszanych trudności w funkcjonowaniu poznawczym odwołująca jest zorientowana w swoich sprawach, radzi sobie sama z formalnościami urzędowymi, potrafi napisać obszernie pisma odwoławcze, składne gramatycznie, logiczne. Całokształt wyników klinicznych i testowych sugeruje wysoce prawdopodobną możliwość agrawowania głębszych deficytów poznawczych niż jest to w rzeczywistości.

Biegli zalecili też psychoterapię celem urealnienia własnej samooceny w kwestii zdolności do wypełniania normalnych ról społecznych, w tym zawodowej oraz poprawy samopoczucia. Ponieważ zaś brak jest jakiegokolwiek dokumentacji medycznej z okresu od marca 2013r., brak było podstaw do stwierdzenia, że w tym okresie stan zdrowia odwołującej uległ pogorszeniu.

Reasumując biegli uznali, że ze względu na stan zdrowia psychicznego odwołującej brak jest podstaw do orzekania niezdolności do pracy i w okresie od marca 2013r. A. A. (1) nie była z powodu stanu psychicznego chociażby częściowo niezdolna do pracy. Wskazali, że padaczka z rzadki napadami, dobrze kontrolowana stanowi jedynie przeciwwskazanie do pracy na wysokości i przy maszynach w ruchu.

Zastrzeżenia do w/w opinii biegłych wniosła A. A. (1). W piśmie z dnia 24.02.2014r. wskazała, że biegli niesłusznie nie rozpoznali u niej depresji, zaś padaczka uniemożliwia jej wykonywanie pracy pedagoga, nie może też pracować w sklepie, gdyż występuje tam praca na wysokości i przy maszynach w ruchu: przy wykładaniu towaru na podestach, drabinkach, przy zginiatarkach do kartonów, krajalnicach, grillu, rampach i maszynach sprzątających. Nadto wskazała, że z uwagi na padaczkę żaden z pracodawców nie chce jej zatrudnić i ma trudną sytuację materialną.

W ocenie Sądu zastrzeżenia odwołującej nie mogą być uwzględnione. Nie mogą one w szczególności stanowić podstawy do pominięcia opinii biegłych. W sprawie wypowiadały się dwa zespoły biegłych o specjalnościach odpowiednich do schorzeń występujących u odwołującej. Ich wnioski – wbrew zastrzeżeniom odwołującej – nie są sprzeczne. Oba zespoły rozpoznały u niej padaczkę. Oba też uznały, że ze względu na stan psychiczny jest zdolna do wykonywania pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami. Wprawdzie pierwszy zespół biegłych w rozpoznaniu

wskazał organiczne zaburzenia osobowości i zachowania a drugi reakcję dezadaptacyjną - relatywne zaburzenia emocjonalne, lecz nie są to rozpoznania sprzeczne. Drugi zespół biegłych w uzasadnieniu opinii (k. 73a.s.) pisze bowiem o schorzeniu wynikającym z cech osobowości oraz nakładających się na to zaburzeniach emocjonalnych. Zauważyć przy tym trzeba, że drugi zespół biegłych bardzo szczegółowo odniósł się do schorzeń psychicznych odwołującej oraz do treści przedstawionej przez nią dokumentacji medycznej dotyczącej leczenia psychiatrycznego i wskazał na niesystematyczność leczenia, co świadczy pośrednio o braku potrzeby odbywania wizyt lekarskich a tym samym o małym stopniu nasilenia schorzenia. Biegli w obu opiniach odnieśli się również do drugiego ze schorzeń – padaczki, przy czym opinia opiera się o wskazania samej odwołującej (z wywiadu) co do ilości ataków padaczkowych. Zwrócić trzeba uwagę na fakt, iż biegli w pierwszej opinii powołali się na zapis z dokumentacji z Poradni Neurologicznej z wizyty lekarskiej w dniu 26.02.2013r. (k. 96 dokum. lekarskiej ZUS), z którego wynika, iż odwołująca podała wówczas, że ostatni napad padaczkowy miał miejsce w listopadzie 2012r., a więc 3 miesiące przed wizytą. W kolejnym zapisie w tej dokumentacji, z 30.07.2013r., wskazano zaś, że odwołująca podała, iż od ostatniej wizyty (26.02.2013r.) nie było napadów padaczkowych.

Mając powyższe na uwadze należy uznać, iż biegli wydający opinie w sprawie w sposób prawidłowy wskazali schorzenia, na które cierpi A. A. (1) i określili ich rodzaj i stopień nasilenia. Wskazania biegłych zostały oparte na materiale dowodowym w postaci dokumentacji medycznej oraz badaniu przedmiotowym odwołującej i zawierają logiczne wnioski.

Sąd natomiast nie podzielił zarzutów odwołującej. Trudności w znalezieniu zatrudnienia ze względu na wymagający rynek pracy oraz trudna sytuacja majątkowa nie mogą stanowić podstawy do zmiany decyzji ZUS. Świadczenia przyznawane z ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie są świadczeniami socjalnymi mającymi wspomóc osoby w trudnych sytuacjach życiowych ale są to świadczenia przysługujące ubezpieczonym którzy spełnili ustawowe przesłanki nabycia poszczególnych świadczeń emerytalno-rentowych. Sam fakt posiadania przez odwołującą orzeczenia o niepełnosprawności nie może być utożsamiany z niezdolnością do pracy i nie stanowi przesłanki nabycia uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd orzekając miał na względzie, że w sprawie, której przedmiotem jest prawo do renty z ubezpieczenia społecznego, warunkująca powstanie tego prawa ocena niezdolności do pracy w zakresie wymagającym wiadomości specjalnych musi znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłych posiadających odpowiednią wiedzę medyczną adekwatną do rodzaju schorzeń ubezpieczonego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17.04.2013r. sygn. akt III AUa1061/12).

Ze względu na specjalistyczny charakter wiedzy wymaganej przy ocenie rodzaju schorzeń i stopnia ich zaawansowania decydujących o zdolności danej osoby do pracy sąd zobligowany jest oprzeć się na opinii biegłych i nie może dokonywać ustaleń we wskazanym powyżej zakresie wbrew wnioskowi wynikającym z prawidłowo sporządzonych i uzasadnionych opinii biegłych sądowych (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 19.09.2012r., III AUa 462/12, LEX nr 1220777).

Biegli wypowiadający się w niniejszej sprawie ocenili rodzaj i stopień nasilenia schorzeń odwołującej, w tym padaczki. Wskazali, że odwołująca nie może jedynie pracować na wysokości, przy maszynach w ruchu i prowadzić pojazdów. Sąd uznał, iż wobec takich wskazań biegłych zbędne jest już dopuszczanie dowodu z opinii biegłego z zakresu bhp. Biegły ten – odnośnie stopnia nasilenia schorzenia i jego wpływu na zdolność od pracy opiera się bowiem na opinii biegłych lekarzy specjalistów, a ci uznają odwołującą za zdolną do pracy. Jednocześnie podkreślić należy, iż odwołująca nie wykonuje w/w rodzajów prac jako nauczycielka (co jest oczywiste) i jako sprzedawca. Z akt ZUS wynika, że A. A. (1) jako sprzedawca pracowała w (...) i w (...) Markecie. Powszechnie wiadomym jest, że sklepy (...) i (...) nie są to sklepy tzw. wielkopowierzchniowe, lecz są to albo małe sklepy, albo średnie, nie ma tam więc prac na wysokości, gdyż te są związane m.in. z wysokością regałów w wielkich sklepach. Nadto zauważyć należy, iż zastrzeżenia odwołującej zawarte w piśmie z 24.02.2014r. są sformułowane na potrzeby niniejszego postępowania i sprzeczne z tym, co mówiła sama odwołująca. Pytana bowiem zarówno przez Sąd, jak i przez biegłych w wywiadzie nie wymieniała prac na wysokości i przy maszynach w ruchu. Przed Sądem podała, iż jako sprzedawca w (...) pracowała na stanowisku z serami, z nabiałem, obsługiwała klientów, zawiązała towar dla klientów, zaś w (...) była sprzedawcą, wykladała towar na półki i

podawała towar klientom (k. 68a.s.). W czasie wywiadu biegłym podała natomiast, że pracując w sklepie początkowo obsługiwała kasę fiskalną a następnie wykonywała różne czynności pomocnicze, tj. przyjmowała towar, układała na półkach, sprzątała (k. 70a.s.). Podkreślić też należy, iż z opinii jednoznacznie wynika, iż napady padaczkowe u odwołującej nie są częste.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż sporządzone dotychczas opinie biegłych lekarzy w sposób dostateczny wyjaśniają kwestię zdolności odwołującej do pracy i mogą stanowić podstawę orzekania w niniejszej sprawie.

Ponieważ z tych opinii wynika, że A. A. (1) nie jest osobą niezdolną do pracy, nie spełnia ona przesłanek do przyznania jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Jej odwołanie od decyzji ZUS z dnia 06.06.2013r. zostało wobec tego oddalone na podstawie art. 477¹⁴§1 kpc.